

Základní škola Velké Přílepy

Pražská 740, 252 64 Velké Přílepy

IČ: 709 88 129, tel: 220 930 550

Velké Přílepy, 28. 8. 2020

Č. j.: ZŠVP/211/2020

Školní vzdělávací program školní družiny

1. Úvod

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Žáci jsou rozděleni do oddělení. Počty přítomných žáků se v průběhu odpoledne mění, protože odcházejí do zájmových kroužků nebo domů. Toto zohledňujeme na začátku školního roku při sestavování provozu jednotlivých oddělení. Žáci v oddělení s kratším provozem jsou převedeni do oddělení s provozem do 17 hodin.

Provoz družiny: před vyučováním 6:40 – 7:40 hodin, po vyučování do 17:00 hodin.

Zařazení žáci: 1. – 5. ročník (přednostně jsou přijímáni žáci z nižších ročníků)

Kapacita družiny: 175 žáků

Počet vychovatelek: 6

Vedoucí vychovatelka: Mgr. Silvie Koutná

IZO: 113 900 201

Kontakty:

Telefon: 220 930 549

Webové stránky: <http://www.zsvelkeprilepy.cz/>

Účinnost: od 1. 9. 2020

Podpis ředitelky školy:

Razítko:

2. Cíle výchovně vzdělávací činnosti

Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině navazují na cíle vzdělávání stanovené školním vzdělávacím programem. Výchovně vzdělávací činnost ve školní družině se zaměřuje na rozvoj dobrých vztahů mezi žáky, navozování podmínek pro jejich komunikaci, rozvíjení pohybových dovedností a zručnosti, rozvoj kreativity a estetického cítění žáků. Snažíme se u žáků vzbudit citlivý přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Žáci mají možnost projevit svá přání a svůj názor. Žáky vedeme k otevřené komunikaci, spolupráci a empatii. Oceňujeme, pokud navrhnou svůj způsob řešení. Do činnosti školní družiny zařazujeme takové aktivity, při kterých mají všichni možnost zažít úspěch a tím si budovat pozitivní představu o sobě i druhých.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky. Ve školní družině se setkávají žáci z různých tříd, kromě toho spolupracujeme s mateřskou školou. Pro děti je důležité naučit se mezi sebou domluvit, vycházet spolu a spolupracovat s ostatními, ve školní družině jim k tomu vytváříme další příležitosti. Prostřednictvím volnočasových aktivit žáků jsou rozvíjeny a posilovány klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a personální, občanské kompetence a kompetence pracovní.

3. Obsahy a formy činnosti ve školní družině

Školní družina organizuje pravidelnou činnost jednotlivých oddělení, pořádá příležitostné akce a nabízí žákům spontánní aktivity. Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Školní družina umožňuje činnosti odpočinkové (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování. Žáci mají možnost zvolit si vlastní aktivitu a neúčastnit se aktivity společně.

Ke klidovým činnostem patří poslechové činnosti, čtení dětské literatury a individuální hry. Důraz je kladen na aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž žáků během školního vyučování. Za příznivého počasí trávíme část odpoledne venku, kde se žáci věnují spontánnímu pohybu i organizovaným hrám. Pro aktivity venku využíváme školní zahradu I. a II. stupně ZŠ, kde si mohou žáci vybrat sportovní náčiní – různé druhy míčů, švihadla, skákací gumy, lana, badminton, pomůcky na tvořivé hry a další. Tyto pomůcky máme uložené v přístavku na školní zahradě a v uzavíratelném boxu u budovy II. stupně.

Pro herní činnosti si mohou žáci vybírat stavebnice, hračky, stolní hry, drobné cvičební náčiní jako např. švihadla, kuželky, pétanque apod. Vše je umístěno tak, aby si je žáci mohli brát i ukládat samostatně a vyznali se v jejich uložení. Vedeme žáky, aby dodržovali pravidla stanovená pro jejich využívání.

V každém oddělení jsou k dispozici výtvarné potřeby (pastelky, voskovky, vodové barvy, tempery, prstové barvy a jiné), které žáci mohou využívat při vlastních aktivitách. Zároveň je žákům nabízena výtvarná činnost, do které se mohou zapojit.

Příprava na vyučování probíhá v souladu s výkonnostní křivkou dítěte. V době, kdy je ve družině menší počet žáků, protože někteří již odešli domů nebo do dalších zájmových útvarů. Domácí úkoly si mohou žáci vypracovávat v ŠD se souhlasem zákonného zástupce a vyučujícího.

4. Časový plán

Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. V družině probíhají činnosti spojené s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností a zábavou.

Režim dne

Režim dne je společný pro všechna oddělení. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku u jednotlivých žáků. Vychovatelka vždy přihlíží při výběru aktivit k počasí, k náladě a přání žáků v oddělení.

V ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření, které probíhají spíše individuální formou. Žáci mohou do družiny docházet do 7:20 h.

Po vyučování dochází k velkému poklesu výkonnosti. Žáci využívají spíše spontánní individuální či skupinové aktivity. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Po odpočinku navazují zájmové činnosti různého zaměření. Činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci se snažíme provádět venku.

11:40 h – 12:30 h (12:35 h – 13:30 h)	oběd, hygiena (po 4. a 5. vyučovací hodině)
12:30 h – 13:30 h	činnosti odpočinkové
13:45 h – 15:00 h	rekreační činnost (pobyt mimo školní budovu např. hřiště, knihovna) organizovaná zájmová činnost
15:00 h – 17:00 h	didaktické hry - příprava žáků na vyučování individuální odpočinkové činnosti úklid

Denní skladba činností

- **po ukončení vyučování** – hygiena, oběd (probíhá ve školní jídelně)
- **odpočinkové činnosti** – jsou to klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil; žáci sami volí k těmto činnostem optimální polohu
- **zájmové činnosti** – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností; dominující je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení; činnosti probíhají ve skupinách či individuálně, organizovaně či spontánně
- **rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil; zařazujeme do nich pohybové, sportovní nebo manuální prvky
- **svačina, pitný režim**
- **příprava na vyučování**

Pobyt žáků v družině je spojen s přechody, převlékáním, což vyžaduje samostatnost žáků, my se snažíme, aby všechny tyto činnosti probíhaly v klidu.

5. Materiální podmínky

Pro každodenní činnost školní družiny využíváme jednu vlastní třídu a šest učeben. Místnosti jsou různé velikosti. Kapacita jednotlivých oddělení je 25 zapsaných žáků.

Vlastní třída družiny je zařízena jako herna. V každém oddělení je část místnosti pokryta kobercem, kterého žáci využívají zejména ke hře, při rozhovorech v komunikativním kruhu, při odpočinkových činnostech apod. Pro zájmové a rukodělné činnosti je část místnosti vybavena stoly a židličkami. V každé třídě mají žáci k dispozici stolní hry, stavebnice, hračky, časopisy, příruční knihovnu, výtvarné pomůcky a materiál. Na výzdobě všech prostor družiny a celé školy se podílejí sami žáci.

Oddělení školní družiny byla vybavena novým nábytkem. Na školní zahradě žáci mohou využívat prolézačky, houpačky, domeček a další hrací prvky, které odpovídají požadavkům evropských a českých bezpečnostních norem. Hygienická zařízení jsou vždy v patře, kde se nachází oddělení školní družiny. Pro ukládání obuvi a oděvů žáci využívají šatnu své třídy v přízemí budovy.

Pedagogičtí pracovníci se snaží zlepšovat materiální podmínky, zejména pro výtvarné a sportovní činnosti.

6. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují vychovatelky. Aktuální stav pro každý školní rok zveřejňujeme na webových stránkách školy a ve výroční zprávě školy.

Vychovatelky ve školní družině vytvářejí příznivé komunikační prostředí, navozují bezpečné sociální klima a nabízejí žákům širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku žáků. Při veškerých aktivitách ve školní družině vedou žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví, k dodržování pravidel společenského chování a k dodržování hygienických návyků. Vychovatelky si prohlubují odborné znalosti samostudiem i v akreditovaných kurzech.

7. Ekonomické podmínky

Zákonní zástupci přihlašují žáky do ŠD písemně. Přihlášku je nutné odevzdat do ŠD do 31. 5. Písemná zmocnění k vyzvedávání žáka ze ŠD se odevzdávají během prvního školního týdne. V průběhu školního roku je možné seznam zmocněných osob aktualizovat. O přijímání žáků do ŠD rozhoduje ředitelka školy na základě přihlášky. Všechna oddělení se naplňují do počtu 25 žáků. Při nástupu žáka do družiny vyplní rodiče přihlášku, na které uvedou důležité informace o žákovi, rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny. Žáka je možné kdykoliv během školního roku na základě písemné žádosti rodičů odhlásit.

Měsíční poplatek za docházku do školní družiny je stanoven na 300 Kč. Úhrada se provádí složenkou nebo bankovním převodem na účet školy vždy na celé pololetí, první platba 1 500 Kč k 30. 9., druhá platba 1 500 Kč k 31. 1. Je možné provést úhradu za celý školní rok 3 000 Kč k 30. 9. V případě řádného neuhrazení poplatku bude k danému datu ukončena docházka dítěte do školní družiny. Číslo účtu Základní školy Velké Přílepy: 181857635/0300. Variabilní symbol je evid. číslo uvedené na Vaší přihlášce v levém horním rohu. Zákonní zástupci mají povinnost dodržovat termíny plateb za pobyt dítěte ve šk. družině.

Tyto finanční prostředky jsou použity na neinvestiční výdaje (nábytek, energie, voda apod.) a nákup vybavení družiny (hračky, pomůcky, výtvarný materiál apod.).

8. Zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví

Snažíme se vytvářet takové prostředí, aby se žáci cítili spokojení, bezpeční, jistí. Máme vytvořena pravidla, která platí pro všechny žáky družiny.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny

- žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vedeme žáky k dodržování pitného a stravovacího režimu
- režim dne přizpůsobujeme potřebám žáků
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel
- vybavení školní družiny odpovídá platným normám

Psychosociální podmínky

- vytváříme klidné prostředí a příznivé sociální klima
- respektujeme individuální potřeby žáka
- motivujeme žáky k nabízeným aktivitám
- aktivity vybíráme přiměřené věku žáků
- předcházíme násilí a šikaně žáků
- informujeme rodiče o činnosti školní družiny

Ve školní družině platí vnitřní řád školní družiny, který je přílohou.

9. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Při výběru činností ve školní družině, při motivování i hodnocení žáků bereme ohled na integraci žáků, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Tyto žáky začleňujeme do volnočasových aktivit, věnujeme jim zvýšenou pozornost, více je motivujeme a oceňujeme u nich i malé pokroky.

V současné době školní družinu nenavštěvují žádní mimořádně nadaní žáci. Pokud takoví žáci do školní družiny nastoupí, budeme jim nabízet další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů.

Účinnost od 1. 9. 2020

Vnitřní řád školní družiny

Přihlašování a odhlašování žáka

1. O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě písemné přihlášky podle předem stanovených kritérií, která jsou zveřejněna na webových stránkách školy v sekci Školní družina a na nástěnce u vchodu do budovy I. stupně. Zařazení žáka do ŠD není nárokové, žáky je možné přijímat do výše kapacity ŠD.
2. Kapacita ŠD je 175 žáků. Žáci jsou rozděleni do 6 oddělení, každé oddělení se naplňuje do počtu 20 - 26 žáků. Rozdělení žáků do oddělení je plně v kompetenci školy.
3. Zákonní zástupci uvedou na přihlášce do školní družiny rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny, případně přiloží Zmocnění k vyzvedávání žáka ze školní družiny. Zákonní zástupci jsou povinni **nahlásit změny kontaktních telefonních čísel** pro případ nemoci žáka a na přihlášce upozornit na zdravotní omezení žáka.
4. Ranní družinu mohou navštěvovat i žáci, kteří nebyli přijati do odpolední družiny. K návštěvě ranní družiny musí být řádně přihlášení. Tyto žáky zapisuje vychovatelka do docházkového listu.
5. Dítě je možné kdykoliv během školního roku na základě písemné žádosti zákonného zástupce ze školní družiny odhlásit.
6. Zákonní zástupci jsou seznámeni s vnitřním řádem ŠD při zápisu do ŠD. Vnitřní řád ŠD, Zmocnění k vyzvedávání žáka ze školní družiny, Uvolnění žáka ze školní družiny, Odhlášení žáka ze školní družiny jsou na <http://www.zsvelkeprilepy.cz>. Vnitřní řád ŠD je vyvěšen také na nástěnce u vchodu do budovy I. stupně.

Úplata za školní družinu

7. **Měsíční poplatek za docházku** do školní družiny je stanoven na **300 Kč**. Úhrada se provádí složenkou nebo bankovním převodem na účet školy vždy na celé pololetí, první platba **1 500 Kč k 30. září**, druhá platba **1 500 Kč k 31. lednu**. Je možné provést úhradu za celý školní rok **3 000 Kč k 30. září**. Číslo účtu Základní školy Velké Přílepy: **181857635/0300, variabilní symbol** je evid. číslo uvedené na přihlášce v levém horním rohu.
Na vyžádání vychovatelky doloží zákonní zástupci platbu dokladem o zaplacení. Tyto finanční prostředky jsou použity na neinvestiční výdaje (nábytek, energie, voda apod.) a nákup vybavení družiny (hračky, pomůcky, výtvarný materiál apod.).
8. Úplata může být snížena nebo prominuta žákovi, pokud zákonný zástupce prokáže ředitelce školy, že má nárok na některý příplatek uvedený v zákoně č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Ředitelka školy rozhodne ve správním řízení o případném snížení nebo prominutí úplaty.

Organizace činnosti školní družiny

9. Do školní družiny se vchází hlavním vchodem přes šatny. Provoz školní družiny je ráno **od 6:40 hod. do 7:40 hod.** a po skončení vyučování **do 17:00 hod.** Ranní družina přijímá žáky nejpozději **do 7:20 hod. (poté je budova uzavřena do 7:40 hod).** Žáci ze školní družiny sami odcházejí do tříd na vyučování **v 7:40 hod.**
10. Žáky, kteří ukončí vyučování v 11:40 hod., předá vyučující vychovatelce ŠD a jdou na oběd se ŠD. Žáci, kteří ukončí vyučování **ve 12:35 a 13:30 hod.** odcházejí do školní jídelny s vychovatelkou nebo vyučujícím (dle aktuálního rozvrhu pro daný školní rok). Po obědě odchází do ŠD s vychovatelkou, nebo je odvede učitel, který v jídelně vykonává dohled. Žáci, kteří nejdou ten den do školní družiny, jsou povinni odevzdat Uvolnění ze školní družiny a odchází na oběd s vyučujícím. V době, kdy je ŠD na obědě, není možné žáky vyzvedávat (vyzvednutí je možné až po příchodu do třídy). Obědy si žáci nosí sami na svá místa, kromě polévky, která je podávána u stolu. Vychovatelka dbá na kulturu stolování.
11. Žáci ze ŠD odcházejí v době určené na přihlášce sami, nebo si dítě ze ŠD přebírají zákonní zástupci osobně, případně mohou uvést i další osoby oprávněné k vyzvednutí dítěte (pro ně je nutné mít písemné Zmocnění k vyzvedávání žáka ze školní družiny). Odchod žáků ze školní družiny probíhá průběžně podle potřeb zákonných zástupců s výjimkou času od 13:45 do 15:00 hodin (pondělí až pátek), kdy není možné žáky vyzvedávat. Žáci mohou být mimo budovu nebo provádějí organizovanou zájmovou činnost. Písemné zmocnění je nutné i v případě, že žák odchází s nezletilou osobou (např. sourozenec). **Výjimečně** může žák odejít sám v jiný čas, než má uvedený na přihlášce a to pouze na základě písemné žádosti Uvolnění žáka ze školní družiny (mimo dobu 13:45 -15:00 hod.). **Písemná žádost musí obsahovat - celé jméno a příjmení žáka, datum, přesnou hodinu odchodu, zda žák odejde sám, podpis zákonného zástupce.** Zmocnění k vyzvedávání dítěte ze školní družiny platí vždy pro daný školní rok. Žádosti vychovatelka zakládá. **Bez této žádosti nebude žák uvolněn a na telefonické žádosti o uvolnění nebude brán zřetel.**
12. **Pokud si zákonní zástupci nebo zmocněné osoby přijdou vyzvednout dítě ze ŠD, zatelefonuje vrátný do příslušného oddělení ŠD a dítě samo dojde do šaten, kde jim ho vrátný předá.**
13. Zákonní zástupci jsou povinni **vyzvednout své dítě nejpozději do 17:00 hod.** V případě, že tak neučiní, vychovatelka zatelefonuje zákonným zástupcům, ředitelce školy a setrvá s dítětem ve škole do jejich příchodu. Po příchodu zákonného zástupce s ním vyplní zápis Vyzvednutí dítěte po ukončení provozu školní družiny. Škola si vyhrazuje právo vyžadovat v tomto případě na zákonných zástupcích náhradu nezbytných neinvestičních nákladů spojených s prodloužením provozu ŠD. **Opakované nevyzvednutí žáka může být důvodem k vyloučení žáka ze školní družiny.**
14. Písemná žádost (na celý školní rok) je nutná při uvolňování žáka na mimoškolní aktivity (kroužky). Za cestu žáků do kroužků, popř. zpět do ŠD nenesou vychovatelka

zodpovědnost. Doprovod žáků odcházejících do kroužků **vychovatelka nezajišťuje**. Zákonný zástupce musí písemně zmocnit vedoucí kroužků a všechny zastupující lektory k vyzvedávání svého dítěte na kroužek a předávání žáka zpět do školní družiny. Žáci mohou na kroužek a zpět odcházet sami, pokud mají písemný souhlas od zákonných zástupců. V době od 13:45 do 15:00 hod. nemohou žáci ze ŠD na kroužky odcházet ani se do družiny vracet, protože v této době může být družina mimo prostory školy nebo probíhá organizovaná zájmová činnost.

15. Žáky z končícího oddělení předá vychovatelka vždy osobně do oddělení s provozem do 17:00 hod.

Práva a povinnosti žáků ve školní družině

16. Chování žáků

- a. Žák bez vědomí vychovatelky neopouští oddělení školní družiny.
 - b. Žáci ŠD se řídí pravidly školního řádu a vnitřního řádu školní družiny, poslouchají pokyny vychovatelky a dodržují bezpečnostní předpisy, se kterými byli seznámeni. Chovají se tak, aby neohrozili bezpečnost a zdraví svoje ani svých spolužáků. Žáci jsou povinni nahlásit úraz svůj nebo spolužáka vychovatelce nebo jinému zaměstnanci školy.
 - c. Ředitel žáka vyloučí nebo podmíněně vyloučí ze školní družiny, a to v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo vnitřním řádem, jestliže se dopustí zvláště hrubých opakovaných slovních a úmyslných fyzických útoků vůči zaměstnancům školského zařízení nebo vůči ostatním žákům dle § 31 odst. 2 školského zákona, ředitel školského zařízení oznámí tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí a zákonným zástupců
17. Docházka přijatých dětí je povinná. Omluvení nepřítomnosti žáka je stejné jako ve škole. O pravidelnou docházku pečuje každá vychovatelka ve svém oddělení, denně zaznamenává prezenci žáků do Přehledu výchovně vzdělávací práce.
18. ŠD pravidelně využívá školní zahradu, popř. zahradu II. stupně ZŠ (děti musí mít vhodné oblečení na pobyt venku např. pobyt v lese, na hřišti, v zimě sáňkování atd.). Vychovatelky neručí za znečištění a poškození oděvu. Během pobytu venku mají žáci osobní věci s sebou.
19. Pitný režim - během oběda mají žáci zajištěné neomezené množství tekutin, jinak si potřebné tekutiny na dobu pobytu ve ŠD nosí z domova, případně si přinesou i svačinu.
20. Žáci mají právo vypůjčit si v družině věci a hračky. Jejich povinností je tyto věci svévolně nepoškodovat. Žáci mají právo při výtvarných a ručních pracích využívat pomůcky a materiály ŠD.
21. Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Pokud to momentální podmínky dovolí,

mohou si žáci ve ŠD vypracovávat domácí úkoly, a to jen se souhlasem vyučujícího, zákonného zástupce a v souladu s výkonnostní křivkou dítěte.

Povinnosti zákonných zástupců:

Rodiče mají povinnost dodržovat podmínky vyzvedávání dítěte a podmínky Vnitřního řádu ŠD. Rodiče mají povinnost dodržovat termíny plateb za pobyt dítěte ve šk. družině.

Dokumentace vedená ve ŠD

- přihláška
- přehled výchovně vzdělávací práce
- docházkový sešit vedený na volných očíslovaných listech (docházka žáků do ranní a koncové družiny)

Rámcový režim dne ŠD

11:40 h – 12:30 h (12:35 h – 13:30 h)	oběd, hygiena (po 4. a 5. vyučovací hodině)
12:30 h – 13:30 h 13:45 h – 15:00 h	činnosti odpočinkové rekreační činnost (pobyt mimo školní budovu např. hřiště, knihovna) organizovaná zájmová činnost
15:00 h – 17:00 h	didaktické hry - příprava žáků na vyučování individuální odpočinkové činnosti úklid

Vychovatelka vždy přihlíží při výběru zaměstnání k počasí, ale i k náladě a přání žáků v oddělení.

Účinnost od 1. 9. 2020